

Vår dato
2022-01-06

Deres dato

Antall vedlegg

Vår referanse
[Klikk her for å skrive
inn tekst.](#)
Deres referanse

Side
1 av 2

Til
Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
Norge

Høringssvar – endringer i sikkerhetsloven (eierskap mv.)

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) viser til departementets høringsbrev av 11.10.2021. Nedenfor følger NSMs merknader til forslaget.

Generelt

NSM gir sin tilslutning til det utfordringsbildet som beskrives i høringsnotatet, og er enig i at det er nødvendig å styrke kontrollen med utenlandsk eierskap i norske virksomheter.

Vi mener at det er behov for reguleringer på dette området, og støtter forslagene som fremmes.

Vi mener likevel at de reguleringer som foreslås i høringsnotatet ikke fullt ut er tilstrekkelige, og at det på sikt er nødvendig med ytterligere tiltak for å motvirke andre staters bruk av økonomiske virkemidler som kan få negative konsekvenser for nasjonale sikkerhetsinteresser. Som vi peker på i vår nasjonale risikovurdering for 2021 vil strategiske investeringer og oppkjøp kunne representere en betydelig nasjonal risiko selv om investeringene som gjøres og virksomhetene som kjøpes ikke er omfattet av sikkerhetsloven. Det er også behov for styrking av det forebyggende arbeidet og myndighetenes mulighet til å avdekke bruk av andre økonomiske virkemidler enn eierskap. Det er også behov for å bedre myndighetenes tilgang til informasjon i disse sakene. I dag er det utfordrende for myndighetene å holde oversikt over, og oppdage aktiviteten i tide, og denne utfordringen skjerpes ved at eierskaps- og leverandørkjeder blir lengre og mer uoversiktlige.

Særskilte merknader til enkelte av forslagene

Virksomheter av vesentlig betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner

NSM er enig i departementets vurderinger knyttet til behovet for at virksomheter av vesentlig betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner omfattes av lovens kapittel 10. Vi mener imidlertid at det er lite konsistent at denne plikten kun skal gjelde der departementet fatter særskilt vedtak om dette. En slik tilnærming er lite enhetlig, og vil kunne medføre en uensartet praksis mellom ulike sektorer. Vi foreslår derfor at alle virksomheter av vesentlig betydning for grunnleggende nasjonale funksjoner underlegges lovens kapittel 10.

Virksomheter av avgjørende eller vesentlig betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser

Departementet har anmodet om høringsinstansenes syn på en bestemmelse om at virksomheter av avgjørende eller vesentlig betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser kan underlegges loven.

NSM er positive til en slik bestemmelse. Virksomheter som ikke understøtter en grunnleggende nasjonal funksjon kan likevel være av betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser. For eksempel kan kunnskap om aktiviteten til virksomheten styrke en annen stats forsvarsevne, som igjen vil kunne påvirke Norges overordnede sikkerhetspolitiske interesser knyttet til forholdet til andre stater og internasjonale organisasjoner, jf. sikkerhetsloven § 1-5 første ledd bokstav c. Et annet eksempel er virksomheter som råder over verdier som er særlig utsatt for sikkerhetstruende virksomhet, for eksempel CBRNE. Slike virksomheter bør kunne underlegges loven ettersom omfanget av en sikkerhetstruende virksomhet er så stor at det påvirker samfunnets grunnleggende funksjonalitet og befolkningens grunnleggende sikkerhet, jf. sikkerhetsloven § 1-5 bokstav e.

Meldeplikt ved sikkerhetsgraderte anskaffelser

Departementet foreslår en ny bestemmelse slik at leverandører i sikkerhetsgraderte anskaffelser som krever leverandørklarering også omfattes av bestemmelsene i sikkerhetslovens kapittel 10. NSM mener dette forslaget ikke går langt nok, og anbefaler at samtlige leverandører i sikkerhetsgraderte anskaffelser omfattes av meldeplikten etter sikkerhetsloven § 10-1, også når leverandøren får tilgang til skjermingsverdig objekt eller infrastruktur eller informasjon gradert BEGRENSET. Også disse leverandørene vil ha kjennskap til skjermingsverdige verdier som det er behov for å kontrollere hvem som får tilgang til. Leverandørene kan også ha flere oppdragsgivere slik at summen av den informasjon de besitter kan være betydelig selv om de ikke er leverandørklarert.

Forholdet mellom eksportkontrollregelverket og sikkerhetsloven

NSM støtter forslaget om at virksomheter som har søkt om lisens etter eksportkontrollregelverket også får en meldeplikt etter sikkerhetsloven, uavhengig av om søknad er innvilget eller avslått. PST har i sin åpne trusselvurdering for 2021 pekt på trusselen som oppstår som konsekvens ved bruk av oppkjøp for å omgå eksportkontrollregelverket. NSM mener det på denne bakgrunn er nødvendig med flere tiltak for å hindre slik omgåelse og for å motvirke andre staters bruk av økonomiske virkemidler som kan få negative konsekvenser for nasjonale sikkerhetsinteresser.

Helge Rager Furuseth
Assisterende direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent hos Nasjonal sikkerhetsmyndighet og sendes uten signatur.

Mottakerliste

Mottaker	Adresse	Post	Land	Kontaktperson
Justis- og beredskapsdepartementet		Postboks 8005 Dep	Norge	